

IVÁN PÉTER
Koszmó

Nem vagyok az az érzéki alkat, a homoerotikus ábrándok mindig is elkerültek szépen, mégis hajszálon múltott, hogy bele nem haraptam Murci úrba első találkozásunkkor. Kétségkívül volt valami elemien nyálösszerottyantó ebben a középkorú masszörben: orcái frissensülten piroslottak, korán öszült tincsei tejszínkoronában fodrozódtak bucfifején, kakaószín szemgolyói pedig olyan makulátlan fehérség előtt gurigáztak jobbra-balra, mint két csokilabdacs papírtalcán. Murci úr cukrászati jellegét meggyepiros ajkai fölött ringatózó karamellbajsza tette teljessé, végei kecsesen pöndörödtek az ég felé. Fehér munkaruhája elé kötényt kerített, s ahogy nyersfa kabinjába invitált, elvette kezelőlapomat, felfektetett a padra, olyan komfortérzet ébredt bennem, amilyen régóta nem, s mikor lassan, komótosan kenni kezdte a hátamat, megkérdeztem, cukorsziruppal masszíroz-e. Csak döcögött, s mutatta a flaskát, hogy cento percento vergine olio di oliva, de ez semmi disszonanciát nem keltett bennem, sőt, a keserűs illat egyre inkább buzgatta a gyomormedveimet. Rajta, sós hús lettem, panírozatok be, süssetek ki, ha úgy tetszik, sercegek én a cento percentóban napestig, örvendeztem, s közben színónimákat kerestem angolul a gusztá szóra. Murci úr ide-oda ringatott, két ujjával morzsolta a hátizmat, kérdezte, sokat ülök-e. Persze, mondtam, egyetemen tanítok, tolmácsolok, fordítok, ha kell, elvezetek Rijekáig egy-egy melőért. Mi a nyelv, hát angol és olasz, arra fölélénkült, s kérdezte, mit szólok az idei Booker Prize-jelölésekhez, neki a tavalyi nyertes nagy csalódás volt. Bólogattam, amennyire a gyúrópadon vágott lyuk engedte a fejemnek, hozzám sem állnak igazán közel a történelmi regények, de sokat ígér az idei short list, erre Murci úr bánatosan, én Jonathan Coe-nak már a *House of Sleep* miatt odaadtam volna, de a *What a Carve Up!*-ért mindenképp, mire én, hogy azért Zadie Smith is esélyes volt nálam a *White Teeth*-tel, Murci úr pedig, hogy az *On Beauty* még annál is nagyobb dobás. Ezen elmerengtünk. Mondta Murci úr, no és a Strega, igen, az a jó kis Strega, de addigra a gerincrepesztő, ostorozó fájás, ami hetek óta rogyasztott, már seholy nem volt, ki lett belőlem dögönyözve. Ez egy olyan öt-hat napig szuperál majd, mondta Murci úr, és ropogtatta még ülve a derekamat egy sort, akkorra tessék visszajönni, én pedig kezet szorítottam vele, s elveimmel ellentétben nagypénzt csúsztattam ingzsebébe.

A fürdő előtt csak aléltam a Volvómban, s vártam, hogy elüljön a jóleső bizsergés testemben. Még éreztem Murci úr összes nyomását, sodorintását, dörzsölését, paskolását izmaimon. Mennyire addiktív ez az egész, gon-

doltam magamban, egy masször, aki gyógyít, s közben Mantelről diskurál velem, csak ültem és pezsegtem, pedig már félúton kellett volna lennem a konferenciaközpont felé. Sokszor eszembe jutott Murci úr a nap folyamán, a tolmácsfülkében, a fogadáson, anyaggyűjtés közben az esszékötetemhez. Vizsgálgattam magamban, van-e bármi ferde ebben a hirtelen jött harapásingerben, s hogy voltaképpen mijébe mélyesztettem volna legszívesebben a fogaimat, aztán arra jutottam, hogy nincs itt másról szó, mint hogy rátaláltam egy ideális szolgáltatóra, aki pontosan azt csinálja, amire hivatott, ez lehet benne olyan étvágygerjesztő, ez a megállapodottság és önmagára lelés. Este fölmentem a Facebookra, ahol még a rongylabdává görnyedt koldusnének is van profilja, aki az Oktogon és az Opera között szokott csoszogni, de Murci úrról nem találtam semmit. Ez is örömmel töltött el. Íme, egy úriember, aki nem esik a virtuális közösségi maszlag áldozatául, nem tukmálja magát álismerőseire, szilárd és egyenes, akár egy acélgerenda. Felmentem a fürdő honlapjára is, és időpontot foglaltam hozzá a lehető leghamarabbra.

Ez alkalommal Murci úr még tovább dolgozott rajtam. Miközben kitárgyaltuk a Guardian hétvégi mellékleteit és Andrea Camilleri magyarra fordításának problematikáját, kérdezte, tudom-e, hogy ezek a pörsenések a térdhajlatom körül a rendszeres nemi élet hiányára utalnak, mire én beismertem, hogy válasom óta vajmi keveset érintkezem nőekkel, munkaalkoholista lett belőlem. Hogy állok a vörösborral, apropózott, nagyon is délcegen, válaszoltam. Tudniillik neki van egy kis szőlője vidéken, ha gondolom, igen válogatott és szűk társaság lesz jelen, leautózhatnak én is. Azonnal igent mondtam, fejemet boldogan a homokszínű műbőr gyúrópad mélyedésébe fúrva, s miközben felültetett, kimozgatott, előmelegített lepedővel felitatta hátamról az olajat, megbeszéljük a részleteket. Kérdeztem, mi ez a bódító köményillat körülötte, Algírból hozatja, válaszolta Murci úr, s jóindulatúan forgatta kakaószekeit, pödörintette karamellbajsztát, én pedig ismét nagypénzt raktam patyolattiszta ing zsebébe.

Furcsa bódulatban teltek a napok hétvégéig. Murci úr farmján lovon jött elém, nyájasan fogadott, s bevezetett a borászokból, zenészekből, színikritikusokból, gondolkodókból álló társaságba. Megkínált borából, saját készítésű kecskesajtjából, lóra ültetett és a kocsikakójára, én pedig éreztem, hogy egész este kitüntetett figyelemben részesít, akkor is felém vág a szemével, mikor éppen szóval tartja egy főszerkesztő, az én poharamban mindig volt bor, engem mindig olyanok közé vezetett, akikkel megtaláltam a közös hangot. Este tíztől már csak Édikével beszélgettem, az elvált, harmincas, törekeny szőke dramaturggal, s annyira örültünk egymásnak. Másnap, miután kialudtuk magunkat, bekebeleztük Murci úr hatalmas karéj kenyere-

rekkel felszolgált parasztreggelijét és búcsút vettünk tőle, a kocsiiban vállamra hajtotta a fejét. Egy autópihenőnél megálltunk csokolózni, Pest határában pedig arra az elhátározásra jutottunk, hogy megpróbáljuk együtt. Két nap múlva átköltözött hozzám garzonlakásából.

Következő masszírozásunk előtt elrepültem Londonba, és alaposan bevásároltam. Beszereztem a legújabb Coe-könyvet, ami aznap jelent meg, egy ezüst lovacskaszobrot a Portobellón, Tudor-korabeli ón söröskancsót s még pár dolgot, mindezt díszszatyorba raktam, úgy indultam a fürdőbe. Murci úr, miközben hajdanvolt derékzsabám utolsó sajkásait is kimasszírozta belőlem, érdeklődött, hogy fungál a közös élet, én pedig csak jót tudtam mondani. Istenem, Édike egy káprázat, megbízást kaptam tankönyvírásra, valószínűleg az egyetemen is feljebb lépek, és hála Murci úrnak, társas kapcsolataimon jóleső exkluzivitás lett úrrá. Ő örömet fejezte ki dolgaim ilyenén való alakulása fölött, felültetett, megnyújtotta ízületeimet, felrázta lelassult vérkeringésem, majd szemembe tekintett, s kijelentette, hogy íriszemből is eltűnt a gyomorfekélyt jelző zöld árnyalat. Leugrottam az ágyról, elbúcsúztunk, s már nyúlok a szép csillogó rézkilincs felé, mikor Murci úr olyan hangot ad ki, mintha gumilabdát akarna légcsövéből nagy igyekezettel előharakolni. Kérdeztem, van-e valami probléma, ő meg csak integet, hogy semmi, menjek nyugodtan, akkor még egyszer kezet ráztam vele, s Nike papucsaimban elcsattogtam a szaunák irányába. Nagyon a szívemhez nőtt ez a fürdő, masszírozás után még órákig ázom a kristálytisza, buja illatú gyógyvízben, úszok pár kilométert a szabadtéri medencében, majd alaposan kipárgolom légutaimat a remek kamillás gőzben. Külön kabinom van, ott tartom törölközőimet, fürdőköpenyemet, szappanomat, s elmondhatom, a fürdő alkalmazottai úgy üdvözlnek, mint régi jó ismerőst. Ez, mint oly sok minden, szerves része az életemen eluralkodott exkluzivitásnak.

Andalgó léptekkel siettem a következő kezelésre Murci úrhoz. Sajnos, nem találtam jókedvében. Felfektetett a masszörpadra, s elnagyolt mozdulatokkal, szótlanul kenni kezdte a hátamat. Kérdeztem, megkapta-e az ajándékkosarat, amit névnapjára küldtem a lakására, igen, köszöni, de hogy most ne beszéljek, mert megfeszül a hátam, nehezebb dolgozni vele. Meg is gyúrt nagy áta-botában, majd felültetett, durván meghúzkodta a vállamat, a nyakamat, készen is vagyunk. Kezet nyújtottam neki, de ő éppen kötényében törölgette a magáét, csak nézett rám meghökkenően, én pedig mondtam, ha bármi problémája akad, forduljon hozzám bizalommal. Igenlően horkantott, én pedig mentem volna kifelé, de a kilincs a kezemben maradt. No még ez is, tolult össze Murci úr arcán a szép egyensúly, jól van, nem baj, csak most már menjek fürdeni, itt a következő vendég. Én

elcsattogtam a medencék irányába, mindenkinek lehet rossz napja, nyugtattam magam, Murci úr sem mindentudó, de tudtam, hogy az. Murci úr igazából a napi gondok felett áll, egy ilyen nagyszerű házigazda, szellemes társalgó, párját ritkító fizioterapeuta és cukrászkülönlegesség meg sem rezdül bármiféle szeizmikus hercehurcák közepette. Beültem a vízbe, de megszedültem a forró párától, s vékony, álnok kis tűszúrással hatolt derekamba a fájdalom. Óvatosan kiszálltam, s dühösen tapasztaltam, hogy a két perc alatt, amíg fürdőztem, valaki belebújt bal papucsomba, s helyette saját, Adybas márkájú fürmedvényét hagyta rám. Mezítláb mentem a kabinomig, gyorsan magamra kaptam a ruhát, s mentem kifelé. A Volvót meghúzta egy állat a parkolóban, kicsit be is gyúrte az oldalát. Este sor került első veszekedésünkre Édikével.

Vannak napok, mikor az apró kellemetlenségek egymás sarkát tapossák, úgy igyekeznek utolérni az embert. Fel sem vettem volna, hogy gyors egymásutánban kétszer raboltak ki az utcán fényes nappal, hogy kitétek az Akadémia angol szaknyelvi munkacsoportjából kerethiányra hivatkozva, hogy egy ciszta miatt az egész felső fogsoromat le kellett cserélni, ha legalább egy jó masszázst kapok. De legközelebb Murci urat már nem találtam a tölgyfakabinban, egy unottan rágózó vízór irányított két hónaljvakarás között a dohszagú alagsorba. Rá is akadtam a félhomályban, műanyag panelekből összetákolt fülkében fogadott, hajdan az eget szurdaló helyre karamellbajsza most úgy kornyadozott, mint egy nyakonöntött janicsáré. Murci úr bizalmatlanul méregetett vérekes szemével, majd hányavetin intett, feküdjek fel a sánta masszörpadra. Jeleztem neki, hogy hatalmas vízfolt van a lepedőn, dülva-fúlva lekapta az ágyról, s újat csapott elő, vékony papírhártyát a megszokott textil helyett. Miközben kente a hátam, mondom neki, hogy visszatért a derékfájás, jámi is alig bírok, de ő szuszogva tovább gereblyézte a lapockáim körül a bőrt. Kérdeztem, megkapta-e a két főre szóló vacsorameghívót a Gundelbe, amelyet egy csokor rózsába rejtve küldtem neki. Ne дума, lihegte Murci úr, s közben fejemhez dörzsölte karfiolos pocakját. Akkor valami lefolyt a hátamon, s megláttam, hogy egy tescós flakonból önti rám az avas napraforgóolajat ez a kedves, finom ember, aki két hete saját mandolinkíséretében énekelt megzenésített Verlaine-verseket franciául a farmján, csak önti, önti rám az olajat, majd megszór hintőporral, hogy a két anyag levarthatatlan, betonkemény tésztává álljon össze nedves bőrömmön, felület és kétszer vesén bokszol, ahogy pedig támolygok ki a fülkéből, hallom, amint hátam mögött csobbanósat köp a szennyestartóba. Alig hét perc volt a kezelés a megszokott hús helyett, de nem is hiszem, hogy többet bírtam volna. Fehér púderösvényt húzok, amerre járok, a papírlapedő rámázott cafatkáit jó negyedóraig szedegetem

könnyes szemmel hasszőreim közül a düledező zuhanyzóban. Ahogy kabinom felé tartok, egy vak masször botjában felbotlok, szemüvegem ízzé-porrá török. A nagyobb baj az, hogy semmiképpen nem tudom felidézni magamban a kismetrón ülve, hogy mondjuk akár angolul, akár olaszul azt, hogy viszontagságok. Idegesen tépem fel kifosztott lakásom ajtaját, átgázolok a részegen hortyogó Édikén, remegő kézzel lapozok a szótárban. Ahá! Vicissitudine, téged kerestelek. Vicissitudine, vicissitudine.

Rohamos gyorsasággal felejték angolul, becsempészem a pici fordítógépet a tolmácsfülkébe, de így is rosszul áll a szénám. Nemcsak a fürdőben elkapott körömgombáim miatt, vagy mert marokszám hullik a hajam. Egyszerűen megtörtem, tanítványaim előadás közben szemem köpöcsöveznek, én pedig hebegve kérek bocsánatot tőlük minden papírgalacsinért. Reggelenként az álláshirdetéseket böngészem az újságban, keresnek besegítőt zöldséges mellé a csarnokba, mézcsurgatót, kabinost a fürdőbe: no azt azért mégsem. A fal mellett lapulva osonok kezelésre, nem merek potyázni a kismetrón, inkább végigkutyagolom azt a pár kerületnyi távot. Most még jobbra fordulhat minden. Ha Murci úr a keblére ölel, az én életembe is visszatér az exkluzivitás mindent eluraló érzete, barátaim nem fordítják el fejüket az utcán, ha szánalmas rángások közt feléjük vánszorgok, Édike is levedli narancsbőrét, ami egy hete vonja be egész testét, s talán újból szobatiszta lesz. Bizakodva kúsztam az alagsori folyosókon, de az út végén megtudtam, hogy Murci úr a fürdő kupolájában rendel. Felkecmeregtem a rozsdás vaslétrán a rézlemezekkel borított, izzasztó hodályba. Murci úr egy szál ágyékkötőben ült a sarokban, szexújságot lapozgatott kimeredő szemekkel, nyálát nyeldekelve, ormótlan praclijával lábai közt matatott. Ahogy meglátott, csak kuruttyolt egyet. Nem tudom, képes volt-e még beszélni. Megvetően intett, hogy feküdjek fel a műanyag napozóágyra, s éreztem, hogy a nyúlós, forró szurokra, amit felvitt a hátamra, kezdi rázni a tollakat egy szutykos cihából, s annyira el szerettem volna mondani neki, hogy én még mindig tisztelen azért, aki egykor volt, megkérdeztem volna, megkapta-e jobb vesémet, amit egy befőttesüvegben barlangja előtt hagytam, de döngölni kezdte a halántékomat valami nagyon keménnyel, csak nyüszíteni bírtam. Két perc után felültetett, beleköpött a fülembé, közelebb húzott a hasához, és éreztem, hogy ott lenn kemény neki.

A posványos dagonyában, ami a repedezett medencében imbolygott ide-oda, rosszul lettem. Már majdnem lebuktam a mocsár aljára, húztak a lábaimra tekeredett méteres hajszálak is, mikor egy néni a partra vonszolt. Nagyon kedves volt, lemosta az arcomat hideg vízzel, életre pofozott, én pedig hetek óta először elbeszélgettem valakivel. Mondta, biztos azért kerültem ilyen álla-

potba, mert nem jattoltam: tetszik tudni, itt a nap végén közös osztás van, és hogy ő, a nyugdíjas néni csak kispénzt tud adni a masszörnek, a kabinosnak meg félpénzt, de azért jól bánnak vele. Felnőgtem, mondtam neki, hogy én hoztam ajándékot, az nem jó, rázta a fejét, itt már száz éve az a rítus járja, hogy pénzdarabot kell adni, különben kiutálnak. Még külön nevük is van azoknak, akik nem jattolnak, koszmónak hívják őket a fürdősök.

Négykézláb csúsztam a ruhatárig, mert még mindig vérzett a végbelem, s miközben az úszómesterek végigrugdostak a folyosón, hitetlenkedve kérdeztem magamtól, hogyan vezethette erre az útra Murci urat a hagyománytisztelet. Rítus nem lehet erősebb tudatnál, nyugtatgattam magam, legközelebb biztos felismeri, mekkorát tévedett. A kabinos hosszú póznára tűzve hozta elő a ruháimat, állítólag összepisilték a patkányok, egyenként levettem őket a vállfáról, felöltözködtem, s kutakodni kezdtem húgyszagú zsebeimben egy pénzdarab után. Persze, ez csak látszat-keresgélés volt, a köztisztaságiakkal úgy állapodtunk meg, hogy készpénz helyett előguberálási jogom lesz a szemeteskocsra felpakolandó kukákból, így mindennap kerül étel az asztalunkra, néha egy-egy jobbfajta ruhadarab is, alig penészes felöltő vagy nyloning, aminek csak az egyik ujja van leszakadva. Hú, most nincs nálam apró, motyogtam, majd legközelebb pótolom, de a ruhatáros egetverő bruhahában fuldokolva kioktatott, hogy nincs legközelebb. Tiltólistára tettem, ha ötven méterre megközelítem a fürdőt, rámereszti a kutyákat.

Ma éjjel követ dobtak pincelakásunk ablakának. Nagy kár nem keletkezett, a sosemvolt üveget újságpapírral pótoltam annak idején, a kő viszont Édike hasán landolt. A szerelmem meg sem érezte, fölfogta a testét borító tömör prémezet. Én felébredtem, megmaradt lábamon odaugrándoztam a nyíláshoz, kikémleltem az őszi estébe. Az udvaron ott állt Murci úr, testén nagy lidércfényeket vetett a mocsári tőzeg, szeme helyén két zöld buborék. Fogatlan ínyem mosolyra húzódott, amint megláttam: tudtam, ha most odaadom neki azt a félbeharpott lírát, amit két hete a csatornában találtam, minden jóra fordul, Murci úrból pedig újra az a guszta süteményalkatú gyúró válik, akit annyira megszerettem. Gyorsan turkálni kezdtem az ablakon behajingált sok szemét közt, hátha ráakadok az érmére. Akkor megtántorodtam, mert tegnap csak egy vékonyka kis könyvjelzőt ettem, az ablakkeretbe kapaszkodtam, és könnyes szemmel kiáltottam:

– Murci úr! Murci úr, őszintén örülök, hogy látom!

De ez a kedves, finom ember, aki hónapokkal ezelőtt az avignoni körtáncot vezette a farmon, csak foszforeszkált tovább, aurájában bolondul cikáztak az éjjeli bogarak. Szája recsegve szóra nyílt.

– Koszmó! – hurukolta. – Koszmóóó!